

Zakład Literatury Polskiej XX Wieku
Instytut Filologii Polskiej
Uniwersytet Rzeszowski
al. Rejtana 16C
35-959 Rzeszów

Zakład Literatury Współczesnej
Instytut Nauk o Literaturze Polskiej
im. Ireneusza Opackiego
Uniwersytet Śląski
pl. Sejmu Śląskiego 1
40-032 Katowice

Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne „Fraza”

„Ziemiec” – o życiu i twórczości Bogdana Czaykowskiego **Międzynarodowa konferencja naukowa** **w 85. rocznicę urodzin i 10. rocznicę śmierci pisarza**

Rzeszów, 15–16 listopada 2017

Serdecznie zapraszamy do udziału w międzynarodowej konferencji naukowej zatytułowanej „Ziemiec” – o życiu i twórczości Bogdana Czaykowskiego, którą organizujemy w 85. rocznicę urodzin i 10. rocznicę śmierci pisarza. Konferencja odbędzie się w dniach 15–16 listopada 2017 roku na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Bogdan Czaykowski, urodzony 10 lutego 1932 roku w Równem na Wołyniu, zmarły 16 sierpnia 2007 roku w Vancouver, to jeden z najciekawszych polskich poetów XX wieku o bogatej, dramatycznej biografii, której ważnymi epizodami były: dzieciństwo spędzone na Kresach, lata zesłania z rodziną w głąb Rosji (1940–1942), tam aresztowanie i śmierć ojca oraz później, w trakcie wędrówki za Armią Andersa, również młodszego brata – Jerzego, kilkuletni pobyt z matką w polskich sierocińcach w Indiach (1942–1948), lata nauki i studiów w Wielkiej Brytanii i Irlandii, debiut literacki, współtworzenie młodoliterackiego środowiska w Londynie (redagowanie pism: „Życie Akademickie”, „Merkuriusz Polski”, „Kontynenty”) (1948–1962); w 1962 roku przeprowadzka z rodziną na zachodnie wybrzeże Kanady, wieloletnia praca wykładowcy akademickiego na Uniwersytecie Brytyjskiej Kolumbii w Vancouver, działalność naukowa, dydaktyczna, społeczna, popularyzująca polską kulturę w kręgu anglosaskim. Twórczość Czaykowskiego cieszy się sporym zainteresowaniem w środowisku akademickim; monografię o poecie napisała Bożena Szalasta-Rogowska, był też jednym z głównych bohaterów książek Janusza Pasterskiego, Justyny Budzik, ks. Jerzego Sikory, a ważne szkice poświęcili jego poezji między innymi Julian Przyboś, Jacek Łukasiewicz, Adam Czerniawski, Andrzej Busza, Wojciech Ligęza, Krzysztof Karasek, Kazimierz Brakoniecki, Marian Kisiel, Stanisław Dłuski, Robert Mielhorski. Dorobek tego twórcy wciąż jednak nie jest dobrze znany szerszemu gronu czytelników, a przecież to spuścizna warta przypomnienia, poznania w zachowanej, choć rozproszonej całości, reinterpretacji oraz dookreślenia.

Bogdan Czaykowski jest autorem jedenastu zbiorów i wyborów poezji: *Trzciny czczonek* (Londyn 1957); *Reductio ad absurdum i przezwyciężenie. (Dialektyka wiersza)* (Londyn 1958); *Sura* (Londyn 1961); *Spór z granicami* (Paryż 1964); *Point-no-Point (1953–1970)* (Paryż 1971); *Wiatr z innej strony. Wiersze zebrane z lat 1953–1989* (Kraków 1990); *Okanagańskie sady* (Wrocław 1998); *Superkontynentalny Toronto–Vancouver. Tryptyk* (Berlin–Toronto 2001); *Jakieś ogromne szczęście. Wiersze wybrane z lat 1956–2006* (Toronto–Kraków 2007); *Ziemioskłon* (Toronto 2007) oraz z Andrzejem Buszą dwujęzycznego tomu *Pełnia i przesilenie / Full Moon and Summer Solstice* (Toronto–Rzeszów 2008). Z Adamem Czerniawskim opublikował wybór rozmów: *O poezji, nostalgii, krytykach i kryteriach rozmawiają Bogdan Czaykowski i Adam Czerniawski* (Toronto–Rzeszów 2006). Czaykowski jest redaktorem oraz autorem wyboru i koncepcji *Antologii poezji polskiej na obczyźnie 1939–1996* (Warszawa–Toronto 2002), autorem licznych przekładów poezji polskiej na język angielski, w tym (z Andrzejem Buszą) Mirona Białoszewskiego *The Revolution of Things* (Washington 1974) oraz wyboru poezji *Gathering Time: Five Modern Polish Elegies* (Mission 1983). Na język polski przełożył też dwa zbiory wierszy Andrzeja Buszy *Glosy i refrakcje* (Berlin–Toronto 2001) oraz *Obrazy z życia Laquedema / Scenes from the Life of Laquedem* (Berlin–Toronto 2008), wiersze poetów angielskich, kanadyjskich, rosyjskich, chińskich i japońskich oraz pracę kanadyjskiego politologa polskiego pochodzenia Władysława J. Stankiewicza *Niezbędność teorii politycznej. Klasyczne pojęcia w dobie relatywizmu* (Wrocław 2003). Jest autorem szkiców i książek socjologicznych: *Polacy w Wielkiej Brytanii* (współautor Bolesław Sulik) (Paryż 1961); *Polish Writing in Canada. A Preliminary Survey* (Ottawa 1988), redaktorem polskiej edycji pisma „Modern Poetry in Translation” (1975, nr 23/24), autorem wielu haseł o polskiej literaturze w amerykańskich kompendiach i słownikach. Ogłosił po polsku i po angielsku wiele prac krytycznoliterackich.

Proponujemy wszechstronne spojrzenie na twórczość Bogdana Czaykowskiego – jego poezję, prozę, eseistykę, teksty krytycznoliterackie, socjologiczne, dorobek translatorski i redakcyjny, aktywność antologisty, epistolografa i interlokutora. Liczymy na podjęcie:

- tematów przekrojowych (dotyczących na przykład różnorodnych motywów obecnych w tej poezji: tożsamości, niezakorzenia/zadomowienia, miłości czy podróży);
- wątków artystyczno-biograficznych (omawiających między innymi działalność autora w kręgu grupy Kontynenty, jego relacje z Jerzym Giedroyciem, ze środowiskiem „Kultury” oraz Instytutu Literackiego, z Czesławem Miłoszem, Kazimierzem Wierzyńskim, Marią Danilewicz Zielińską, Adamem Czerniawskim, aktywność w londyńskim, kanadyjskim i amerykańskim środowisku literackim i naukowym, pracę wykładowcy na UBC, działalność w środowisku artystyczno-kulturalnym Vancouver);
- zagadnień porównawczych (na przykład sytuujących twórczość Czaykowskiego na mapie kultury zarówno polskiej, jak i światowej, badających jej recepcję w Polsce i za granicą);
- tematów szczegółowych – zgłębiających bogactwo możliwości interpretacyjnych konkretnych tekstów literackich bohatera konferencji.

Zachęcamy także do:

- pochylenia się nad archiwaliami pisarza złożonymi w Gabinetie Rękopisów Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego i Zbiorach Specjalnych Uniwersytetu Rzeszowskiego, a także Archiwum Bogdana Czaykowskiego i Adama Czerniawskiego w domu Anny Lubicz-Łuby w Lions Bay pod Vancouver;
- zbadania ineditów pozostawionych przez pisarza (na przykład jego niepublikowanej w całości pracy magisterskiej *Theories of Poetic Movements in Poland as Reflected in Manifestoes*

(1887–1930), tomu poetyckiego *Thea*, zbioru prozy wspomnieniowej *Ocalone przez bociany. Autosekwencje*, sylwy *Uczucia, zdania, sekwencje*, publikowanego w latach 2004–2007 na łamach pisma „Fraza” cyklu *Listy znad Pacyfiku*, rozproszonej po wielu czasopismach prozy oraz esejów.

Interesują nas również wspomnienia i świadectwa odsłaniające mniej znane karty życiorysu i barwnej osobowości Bogdana Czakowskiego.

To tylko garść propozycji i pomysłów, która ma otwierać, a nie ograniczać kierunek badań podjętych nad obfitą i różnorodną spuścizną pisarza.

Na propozycje tematów planowanych wystąpień w języku polskim lub angielskim (przewidujemy dwudziestominutowe referaty) wraz z kilkudziesięciu uściśleniem problematyki i zakresu czekamy do 15 lipca 2017 roku. Prosimy o nadsyłanie wypełnionego formularza zgłoszeniowego wyłącznie drogą elektroniczną na jeden z podanych adresów: magdarabizo@go2.pl lub bozenarogowska@poczta.onet.pl. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru tematów spośród nadesłanych pomysłów. Informacje w sprawie akceptacji tematu zostaną przekazane do 31 sierpnia 2017 roku.

Opłata konferencyjna, którą należy uiścić po potwierdzeniu zgłoszenia, wynosi 500 zł. Kwota ta obejmuje dwa noclegi, wyżywienie w czasie konferencji (w tym uroczysty bankiet), materiały konferencyjne oraz koszty związane z publikacją zakwalifikowanych do druku artykułów w recenzowanej książce pokonferencyjnej. Szczegółowe informacje organizacyjne prześlemy wraz ze wstępnym programem konferencji w październiku 2017 roku.

W imieniu organizatorów konferencji

prof. zw. dr hab. Marian Kisiel
dr hab. prof. UR Magdalena Rabizo-Birek
dr Bożena Szalasta-Rogowska